

13.2.22, Telecí

Ve jménu Boha Otce, Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Milujte Hospodina, všichni jeho zbožní, Hospodin své věrné opatruje, odplácí však plnou měrou těm, kteří si vedou zpupně. Buďte rozhodní a buďte udatného srdce, všichni, kdo čekáte na Hospodina! Ž 31, 24-25

PÍSEŇ 638 Díky, 158 Samému Bohu,

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Pane náš, děkujeme, že při nás stojíš, když se Ti vzdalujeme. Děkujeme, že nám dáváš poznat jeden druhého, když se poznáváme navzájem. A děkujeme, že když nám do cesty kladeš i naše nepřátele, že si s tím víme rady. A prosíme Tě o dostatek pokoje pro všechny, prosíme, dej vítězit dobru, a ne zlu a prosíme, buď při nás, když my sami se sebou být neumíme. Prosíme, požehnej i našemu dnešnímu shromáždění a uč nás být jeden s druhým tak, aby společenství vždy stálo nad jednotlivcem. A prosíme, dej nám dostatek sil k tomu dávat a ne jen přijímat. Amen

1. ČTENÍ Př 24, 17-20

PÍSEŇ 182 Pán Bůh je síla má

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste,

Ty nás učíš milovat i ty, koho my sami úplně nemusíme a kdo nám i nějak ublížili.

A prosíme Tě za všechny, kdo žijí v nenávisti, ukaž jim cestu lásky a pokoje.

Prosíme Tě za všechny, kdo se cítí být nějak ublíženi, dej jim dostatek sil k modlitbě.

Prosíme Tě, dej nám dostatek sil k tomu nastavit i druhou tvář, kdykoli je to potřeba.

Prosíme Tě za naše mezilidské vztahy, ať v nich zloba, závist, zášť, strach a svár ustupuje Tvé lásce a Tvému milosrdenství.

A prosíme Tě, ať umíme naslouchat jeden druhého, vždyť jenom tak se tvoří i skutečné přátelství.

A všechny své tiché a nevyslovené prosby vkládáme do modlitby, kterou jsi nás Ty sám naučil: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. Nechtějte sami odplácet, milování, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: ‚Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán.‘ Ale také: ‚Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyt' ho, a má-li žízeň, dej mu pít; tím ho zahanbíš a přivedeš k lítosti.‘ Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem. Řím 12, 17-21

POŽEHNÁNÍ ‚Hospodin tě požehná a ochrání tě, Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.‘ Num 6, 24-26

PÍSEŇ 485 Král věčný

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) Lukáš 6, 27-31

Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře číňte těm, kteří vás nenávidí. Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují. Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou, a bude-li ti brát plášť, nech mu i košili! Každému, kdo tě prosí, dávej, a co ti někdo vezme, nepožaduj zpět. Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jednejte vy s nimi.

Láska se neprojevuje ani tak činy, jako slovy. A to i láska k nepříteli. Když je mi někdo protivný nebo ho jednoduše nemám rád, tak mu to raději řeknu, než abych mu něco dělal. To je jednoduché, slovo někdy ublíží víc než rána do týlu. Ježíš však mluví o činu. Milujte své nepřátele tak, že budete dobře činit těm, kteří vás nenávidí. Čin je totiž jednodušší než slovo. Žehnejte těm, kteří vás proklínají. Slovo požehnání je mocnější než kdejaké prokletí. A modlete se za ty, kteří vám ubližují. Ti totiž potřebují pomoc, případně vysvobození ze své často chybné motivace. A tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou. Už nejde o žádnou oplátku, ale asi k tomu má i nějaký důvod, tak klidně snes i ránu do té druhé tváře. A bude-li ti brát plášť, nech mu i košili, případně nějaký jiný svrchní oděv. Vždyť o nic nejde, ty stejně nezmrzneš a někomu jinému to ještě pomůže. A každému, kdo tě prosí, dávej, a co ti někdo vezme, nepožaduj zpět. Taky nemáš proč, sám máš přece všeho dosti, tak proč chtít něco zpět. Zvlášť, když to ten druhý potřebuje ještě o něco víc. Takže nemáš důvod.

Život není jen o majetku. To nám předkládalo jen staré marxistické učení, že v životě jde často jen o poskládání výrobních prostředků za účelem zisku nebo jak to je. Život však není jen o tom, co člověk má, ale jaký je. Což zase moc dobře věděla německá psychoterapie, když proti vlastnictví všeho a všech postavila pouhé lidské bytí. Včetně lidského chování, takže jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jednejte vy s nimi. Říká k tomu Ježíšovo zlaté pravidlo. Co k tomu říkáme my? Jak mám milovat toho, kdo mě prokazatelně nemá rád? Jak mám činit dobře někomu, kdo mě nenávidí? A jak mám říct dobré slovo někomu, kdo proti mně smýšlí zle? A jak se mám modlit za někoho, kdo mi ubližuje? Inu, Kristova láska je silnější než copak smrt, ale hlavně lidská zloba. A nejde tu jen o tebe, ale i o toho druhého. A Ježíšovo přikázání lásky je přece důležitější než kdejaká lidská ublíženost. Od toho jsou koneckonců jiní. Ale jak to udělat? Jak mám milovat někoho, kdo je můj nepřítel. Jak mám dobře činit někomu, kdo mě nemá rád. A jak se mám modlit za ty, kdo mi ubližují. S tou modlitbou je to možná nejjednodušší, ale jinak jde o samé lidské problémy. A na to často nestačí jednat s lidmi tak, jak chceme, aby oni jednali s námi. Celé je to ještě trochu složitější. Ježíš po člověku chce, aby měl toho druhého, ať už je to přítel nebo nepřítel, rád, jako má rád sám sebe. Aby se láska k sobě samému stala měřítkem lásky k druhému člověku.

Myslím, že tohle je velmi důležité. A že na pozadí všech mezilidských vztahů, ať už je ten druhý dobrý nebo zlý, stojí láska člověka k sobě samému. Vždyť ten, kdo nemá rád lidi, nemůže mít rád ani sám sebe. A jak mít rád sám sebe, když se často ani pořádně neznám? Když za to či ono ani sám nemohu? Když sám sobě se svými požadavky často ani sám nestačím? Odpovědí může být to, že když už sám sebe tolik zkoumám, co jsem všechno udělal nebo neudělal dobře, kde jsem měl být a nebyl a neměl být a byl a co jsem komu řekl nebo neřekl, tak si sám sobě mohu také odpustit.

A nejen si dopřát něco dobrého, pěkného nebo užitečného, ale protože Bůh v Kristu odpustil nám, můžeme i my odpustit těm, kteří nám ublížili, ale odpustit i sami sobě. Myslím si, že tohle je největší devíza Ježíšova dvoj-příkázání lásky, že nám umožňuje mít nejen rádi i sami sebe, ale moci i sami sobě odpustit. Nejen že Bůh nám odpouští i všechny nepravosti, ale můžeme je odpustit i těm druhým, a dokonce třeba i sami sobě. A že jich je. Takových nepravostí bychom kolem sebe našli jistě dost a dost. A všechny je můžeme odpustit. Nebo snad ne? Možná je i to ještě trochu složitější. Vždyť to, kdo jsem já, je přece důležitější, než kdo je můj přítel nebo nepřítel. Já jsem přece sám sobě ten nejdůležitější a abych mohl na tomto světě vůbec nějak žít a přežít, tak to musím být já, kdo ten svět i svého nepřítele nějak přemůže. A mám-li rád sám sebe, kdo je víc než já?

Ten druhý přece. Láska člověka k sobě samému zároveň učí mít rád toho druhého. A nemusí být ten druhý úplně stejný jako já a většinou ani není, ale je tu i proto, abych ho mohl mít rád i já. Jako že si lásku toho druhého ani nemusím zasloužit, ale můžu si ji dopřát. Můžu si dopřát, že mám rád sám sebe a také toho druhého. Můžu si dopřát, že ten druhý má rád i mě, ale také sám sebe a můžu si dopřát, že se můžeme mít rádi navzájem, i když si jsme třeba i nepřáteli. Přátelství nebo nepřátelství totiž není pro nic za nic. Milujte své nepřátele totiž znamená, mějte rádi sami sebe a modlete se za ty, kdo to tak nemají. Vždyť kdo jsme my? My nejsme lepší než ti ostatní. Ani nemůžeme chtít to nejlepší, život není jen o tom, co je dobře nebo špatně, ale život buď je nebo není. A je tam, kde vládne láska a odpuštění a není tam, kde vládne zloba a nenávisť. Neboť jen z lásky se rodí i něco nového a nenávisť naopak většinou znamená i konec něčeho starého. A kdo že jsou ti nepřátelé, které máme tak milovat? Ti, kdo nás pronásledují nebo nám chtějí nějak ublížit? Nebo jen ti, kdo proti nám něco mají. Nepřítelem je každý, kdo si zaslouží i naši lásku. Ježíšova výzva milujte své nepřátele možná míří právě k těm, kdo možná jen touží po tom, aby je měl někdo rád a proč bychom to nemohli být právě my. Naši ať už domnělí nebo reální nepřátelé možná jen touží po naší lásce, nic po nás nechtějí, jen to, aby se jim dostalo té lásky, jaká se dostává i nám. A chtějí ji úplně stejně jako my.

A my můžeme být dobří, ba lepší, i v tom, že je svou láskou jakoby předeženeme. Že nebudeme oplácet zlým za zlé, ale naopak svými dobrými činy a jednáním budeme třeba jednou i těmi lepšími. Zatím však před námi stojí Ježíšova výzva mít především rádi sami sebe. A to může obstát i před našimi nepřáteli.

Před kým však chceme obstát my? Před Pánem Bohem přece. Vždyť ten, kdo si nás zamiloval jako první, byl Bůh sám. Díky němu tu jsme především a on nás zároveň učí mít nejen rádi sami sebe, ale i toho druhého. Mít rádi toho druhého jako sebe sama. A Bůh jako by po nás chtěl hlavně naši lásku.

Neboť co taky jiného. A poslal nám k tomu i svého Syna, aby nám s ní jednak trochu pomohl, ale na svém vzoru ukázal, kdo že je tady tím Pánem, zdalipak ne přímo on sám. A možná i tam míří všechny Ježíšovy výzvy a prosby, hlavně se tu mezi sebou nepozabíjejte, mám pro vás ještě mnoho úkolů.

Tím prvním je zamilovat se do svého nepřítele, láskou přemoci nenávisť a nastavit i druhou tvář. Tím druhým je na prosbu odpovědět dáváním, nežádat zpět, co ti někdo vzal a jednat s druhými lidmi tak, jak chcete, aby i oni jednali s vámi.

A tím třetím je vzít vážně Ježíšovu výzvu k záchraně pro všechnen lid a mít druhé za přednější sebe. I když je to někdy těžké.